

OPONENTSKÝ OSUDEK NA MAGISTERSKOU DIPLOMOVOU PRÁCI
ABSOLVENTA VARHANNÍHO ODDĚLENÍ DANIELA KNUTA PERNETA
„NOTAČNÍ ZÁPIS HUDBY PRO VARHANY OD NEJSTARŠÍCH SKLADEB
DO ROKU 1700“

Absolvent magisterského studia HAMU obor varhany DANIEL KNUT PERNET zvolil za téma diplomové práce „Notační zápis hudby pro varhany od nejstarších skladeb do roku 1700“. Rozdělil přehledně práci do 10 kapitol. Jsou to – Nejstarší zápisy varhanní hudby, Stará německá tabulatura, Nová německá tabulatura, Španělská varhanní tabulatura, Italská tabulatura, Notace ve Francii a Pernet vysledoval také výskyt varhanních tabulatur na českém území, záslužně včetně nejnovějšího objevu – jednoho listu zlomku, nalezeného Tomášem Horynou ve fondu Knihovny Národního muzea v roce 2016 a publikovaného o dva roky později. Popisy a charakteristické znaky jednotlivých tabulatur jsou podrobně vypracovány a nedílnou součástí jsou také obsáhlé přílohy – ukázky všech rukopisů, o kterých práce pojednává. V magisterské diplomové práci se na základě prostudované literatury očekává vlastní přístup k tématu a z toho plynoucí závěry. To této práci schází, právě tak, jako srovnání předností a nevýhod zápisu jednotlivých tabulatur. Zde je pouze jejich řazení za sebe bez jakéhokoliv hodnocení. Je možná škoda, že se Pernet také nevěnoval otázce, proč byl na začátku 18. století tento způsob zapisování varhanní hudby tabulaturami opuštěn. Varhanní skladby se od té doby začaly zapisovat tak, jak je známe dnes – v barokní době na dvou osnovách a od 19. století se zvláštní třetí osnovou pro pedál. Místo shrnujícího závěru jsou v 9. kapitole s názvem „Přirozené sklony ke hře z tabulatur“ popsány pokusy absolventových klavírních žáků, kteří si píšou při chabé znalosti basového klíče raději jako pomůcku k notám jejich názvy v písmenech, což působí spíše jako úsměvná vložka. Pernet v textu předpokládá, že varhaníci o tabulaturách nic nevědí a doporučuje, aby si jeho práci přečetli. Tvrdí, že v českém jazyce nemají jinou možnost seznámit se způsoby, jak se před rokem 1700 zapisovala varhanní hudba. To je pravda, ale roku 1982 vyšla v tehdejší Československu v Bratislavě slovenská publikace Richarda Rybariče „Vývoj evropského notopisu“, v knihovnách běžně dostupná, kde je podstatná část věnována varhanním tabulaturám. V popisu jejich historického vývoje postupuje autor velmi podobně jako později Pernet, který Rybaričovu knihu ani neuvádí v seznamu použité literatury. Protože studenti a zájemci o tuto problematiku mohou vzhledem k současné úrovni jazykových znalostí sáhnout po cizojazyčné literatuře, je Pernetovo doporučení zbytečné.

Jazykové stránce práce nebyla vždy věnována odpovídající péče. Na str.21 je v předposledním odstavci nedokončená věta. Občas se vyskytují novotvary jako „vmezeřit“ (str.21). Podle současného pravopisu se „chromatisující“ a „schisofrenní“ píše se z (str. 22). Otázkou je také použití hovorového výrazu „béčko“ (str.16 a 22) pro označení snížení tónu. Na straně 36 v předposledním odstavci je nesrozumitelná formulace „navazuje na tabulaturu otce svého stvořitele“ a dále „stejně jako svůj otec“ – myšleno patrně jeho otec. Ve věcné rovině je ještě nepřesnost v poznámce o Bachově Orgelbüchlein, kde se jedná formálně pouze o chorálové předehry a ne o fantasie (str.38).

Daniel Knut Pernet vyhověl požadavkům kladeným na zpracování magisterské práce podle mého názoru pouze částečně. Pečlivě prostudoval odpovídající literaturu, popsal systémy zápisu jednotlivých tabulatur, ale schází jeho vlastní hodnocení a možná i vysledování důvodů pro přechod od tabulatur k následujícímu notovému zápisu. Práce je proto určitým torzem, které by bylo vhodné doplnit.

Jako hodnocení navrhuji B.